

Almában jelenleg is irtás alatt álló kártevők

Автор(и): Кирил Кръстев, агроном

Дата: 13.09.2022 Брой: 9/2022

A fák lombkoronája szeptemberben aktívan fotoszintetizál, asszimilátumokat biztosítva a termések táplálásához, a termésrügyek differenciálódásához és a tartalék tápanyagok lerakódásához.

A második generációjú almamoly későn kelő lárvái továbbra is a termés féregességét okozzák. A lárvák más gyümölcsfafajok terméseinek féregességét is okozzák. A levélaknázó moly továbbra is káros, és a vörös gyümölcsetka lerakta telettett petéit. Ezért permetezések szükségesek a hónap első feléig.

Almamoly

Országszerte elterjedt és minden évben nagy egyedsűrűséggel fordul elő. Minden gyümölcsfafajt megtámad, a legnagyobb kárt az alma, körte, birs, sárgabarack és dió fáiban okozza. Több mint 80–90%-os termésfertőzést is okozhat.

Az almamoly évente két nemzedéket fejleszt. Egyes években részleges harmadik nemzedék is kifejlődhet, melynek egyedsűrűsége rendkívül alacsony.

Teljesen táplált lárvaként telel át sűrű, piszkosfehér gubóban, a törzsek és a vázágak régi repedezett kérgé alatt, fafúró rovarok járatában, a talajban, csomagolóanyagokban, gyümölcstárolókban és egyéb alkalmas védett helyeken.

Régebbi almaültetvényekben a telelő lárvák több mint 90%-a a törzseken és a vázágakon található. Fiatal ültetvényekben a repedezett kéreg hiánya miatt a lárvák több mint 50%-a a talajban rejtőzik, leggyakrabban a törzs föld alatti részéhez és a gyökerekhez tapadva.

Az első nemzedék bábjaiból kikelő lepkék június vége – július eleje és szeptember vége között repülnek, amikor a részleges harmadik nemzedék lepkéivel együtt található meg. Rövidebb ideig élnek, mint az előző nemzedék lepkéi – 3-12 napig, de a nőstények termékenysége jelentősen magasabb – átlagosan 150 pete. A petéket főleg

a termésekre rakják, mivel azok már szőrtelenek. Augusztus végén – szeptember elején a peteterítés fokozatosan megszűnik.

A kikelt lárvák a leveleken és terméseken mászkálva keresnek alkalmas helyet a termésbe való behatoláshoz. Mivel a behatolás több óráig tart, rejtett helyeket választanak – ahol két termés érintkezik egymással, egy termés és egy levél vagy vessző, a csészelevelek között a száradt szíromlevelek között, vagy a kocsány mélyedésében. Néha a behatolási nyílást nehéz észrevenni, mert a lárvák ürülékkel és ürülékkel borítják be, melyet selyemszálak fonnak körbe, és néha sötét váladék is ürül ki.

A alma termésűekben a lárvák szinte mindig a magházba hatolnak be. Egy termésben két vagy több lárva is lehet, különösen a nagyobb termésekben. A károsított termések nem feltétlenül hullanak le, de deformálódnak és/vagy nagy kijárat nyílásokkal és járatokkal rendelkeznek, melyeket barna ürülék és ürülék tölt ki. Rajtuk gyakran különféle fitopatogének fejlődnek – főleg barna rothadás.

A csonthéjas gyümölcsfajoknál a lárvák a mag körüli húsos részen táplálkoznak.

Dióban gyakrabban a zöld terméshúsban táplálkoznak, részleges elsötétedést okozva anélkül, hogy kárt okoznának, de ebben az időszakban a magba is behatolnak, ami a kocsányhoz való tapadási pontnál történik, és néha a féregesség mértéke jelentős.

Bár egyetlen lárva táplálkozásához egy termés is elegendő, mivel a termések nagyobbak, a kár általában jelentősen magasabb a nőstények megnövekedett termékenysége miatt.

A lepkék egy része vándorol, és petéit más gazdanövényekre rakja – körte, őszibarack, dió, birs stb.

A lárva stádium időtartama 18-35 nap, a meteorológiai viszonyoktól és a táplálkozáshoz használt gazdanövénytől függően.

A második nemzedék lárváinak káros tevékenysége szeptember végéig – október elejéig is eltarthat, és befejeződhet a gyümölcstárolókban.

A fejlődés befejezése után a lárva elhagyja a termést, és selyemszálon ereszkedik le a telelőhelyekre, ahol gubót sző, és abban marad a következő tavaszig.

A populáció egy kis része – kb. 1-2% – bábozódhat, és augusztus-szeptemberben kikelnek lepkék, amelyek petéket raknak, és harmadik nemzedéket indítanak el. Ezekből a petékből és a kikelt lárvákból nagyon kevés

van, mivel a peteterítés szeptember első tíz napjában megszűnik. Ezek a lárvák általában nem tudják befejezni fejlődésüket a betakarítás előtt, és tovább táplálkoznak a gyümölcstárolókban, ahol elrejtőznek és együtt telelnek át a második nemzedék lárváival.

A levélaknázó moly lárvái aknákat rágnek a levelekben, kígyózó alakú járatokat a felső epidermisz közvetlenül alatt, amelyek fokozatosan szélesednek

Levélaknázó moly

Ez a kártevő az ország minden gyümölcstermő régiójában előfordul, és néha jelentős egyedsűrűséget ér el. Kizárólag almát támad meg, évente három-négy nemzedéket fejleszt. Röpte több mint egy hónapig tart. A lepkék nappal aktívak. Hűvös időben a törzsen találhatók, és amikor a hőmérséklet emelkedik, a levelekre költöznek. A hímek és nőstények ivaréretten kelnek ki, és azonnal megkezdik a párzást.

A petéket a levelek fonákára, az erezetek közelébe rakják. Egy nőstény átlagosan 50 petét rak. Az embriófejlődés 6-11-12 napig tart.

A kikelt lárvák a choriont annak a szubsztrátumhoz való tapadási pontján átlukasztják, és anélkül hatolnak be a levelekbe, hogy a felszínen mozognának. A behatolási nyílást a peteburok (chorion) fedi le. A lárvák aknákat rágnek a levelekben, kígyózó alakú járatokat a felső epidermisz közvetlenül alatt, amelyek fokozatosan

szélesednek. Azoknak az aknáknak a hossza, amelyekben a lárvák befejezték fejlődésüket, 2,7-5 cm. Az ürülék az akna közepén helyezkedik el, egy széles vagy két hosszanti vonalat alkotva.

A lárvák táplálkozása 12-26 napig tart. A fejlődés befejezése után a lárvák szív alakú nyílást rág az akna szélesedő részén, selyemszálon ereszkedik le, és a talajban, 5-7 cm mélyen, világosbarna gubóban bábozódik (telet át). A báb stádium 6-13 napig tart.

Védekezés

Az almamoly lárvái ellen a következő készítmények egyikét lehet alkalmazni – Carpovirusine (100 ml/da), Madex Top (10 ml/da), Dipel DF (50–150 g/da), Sineis 480 SC (20–37.5 ml/da), Delegate 250 WG (30 g/da), Avant 150 EC (33.3 ml/da), Dekka EC (30 ml/da), Decline 2.5 EC (30 ml/da), Lamdex Extra (60–100 g/da).

A gazdasági kárküszöb (EIL) 1,5–2% friss behatolás termésenként.

A levélaknázó moly fiatal lárvái ellen, mielőtt nagy aknát képeznének, kezeljen az egyik rovarölő szerrel – Mospilan 20 SG (25 g/da), Delegate 250 WG (30 g/da), Sineis 480 EC (20–37.5 ml/da), NeemAza T/S (300 ml/da).

A gazdasági kárküszöb 3 friss akna levélenként.

A vörös gyümölcsete teleltető petéinek csökkentéséhez adja a permetléhez az egyik atkaölő szerből – Apollo 50 SC (40 ml/da), Nissorun 5 EC (0,05%), Naturalis (100–150 ml/da).